

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Efekty wdrożenia systemu EMAS w Ministerstwie Środowiska

Monika Dziadkowiec
Dyrektor Generalna
Warszawa, 5.07.2012 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

*Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ministerstwo Środowiska, poprzez współtworzenie polityki państwa, troszczy się o środowisko w Polsce i na świecie oraz wpływa na długofalowy, realizowany z poszanowaniem przyrody i praw człowieka rozwój kraju tak, aby uwzględnić potrzeby zarówno współcześnie żyjących ludzi, jak i przyszłych pokoleń.

MISJA

Ministerstwo Środowiska jest nowoczesną, profesjonalną, darzoną zaufaniem społecznym instytucją, racjonalnie zarządzającą zasobami naturalnymi, dbającą o edukację ekologiczną społeczeństwa oraz otwartą na współpracę w zakresie ochrony środowiska.

WIZJA

Ministerstwo jako organ właściwy w sprawach systemu ek zarządzania i audytu (EMAS) **jest zobowiązane** do promocji szerszego uczestnictwa w systemie.

Wzorując się na rozwiązaniach zastosowanych w służbach Komisji Europejskiej oraz w Parlamencie Europejskim i wielu państwach członkowskich, Kierownictwo resortu podjęło **w lutym w 2009 r.** decyzję o wdrożeniu w Ministerstwie systemu EMAS.

Okres realizacji projektu „Wdrożenie EMAS w MŚ” grudzień 2010 r. - lipiec 2011 r.

Sytuacja wyjściowa:

- brak wdrożonego formalnego systemu ek zarządzania
- istniejący w MŚ model zarządzania nie zobowiązywał pracowników do proekologicznych zachowań
- w kwietniu 2009 r. przeprowadzono **Przegląd środowiskowy, w którym wykazano 55 % stopień zgodności** funkcjonującego w MŚ nieformalnego systemu zarządzania środowiskowego z wymaganiami rozporządzenia EMAS

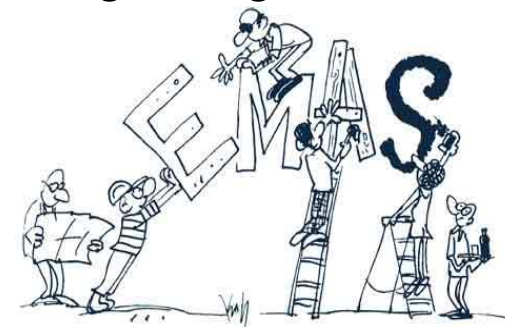

- **Celem ogólnym** projektu EMAS w MŚ było:

usprawnienie procesów zarządzania w MŚ

- poprawa funkcjonowania urzędu jako organu administracji rządowej poprzez wdrożenie formalnego, sprawnego, weryfikowalnego, a przez to wiarygodnego systemu zgodnego z zapisami *Rozporządzenia EMAS*

Celem była zarówno poprawa komunikacji wewnętrznej, jak i współpracy z otoczeniem, w tym z organami administracji publicznej oraz społeczeństwem.

Celami szczegółowymi były:

- **rejestracja MŚ** w krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS)
- **rozpropagowanie wśród administracji idei dobrowolnych zobowiązań**
- **zmniejszenie oddziaływania na środowisko** związanego z funkcjonowaniem urzędu, w tym przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez racjonalizację korzystania z zasobów naturalnych (m.in. poprzez oszczędność energii elektrycznej)
- **podniesienie świadomości pracowników MŚ**, poprawa jakości środowiska pracy
- **osiągnięcie transparentności i otwartości informacyjnej** zarówno wewnątrz ministerstwa, jak również w kontaktach z zainteresowanymi stronami
- **upowszechnianie dobrych praktyk** w zakresie wdrażania nowoczesnych narzędzi zarządzania
- **podniesienie świadomości ekologicznej** społeczeństwa, instytucji i organizacji współpracujących z MŚ

Działania podjęte na etapie wdrażania systemu EMAS:

- spośród pracowników Ministerstwa powołano **Pełnomocnika ds. systemu EMAS**
- powołano **zespół ds. EMAS** składający się z przedstawicieli priorytetowych dla systemu komórek organizacyjnych
- ustanowiono **zespół EKO** do wspierania prawidłowego wdrożenia i utrzymania systemu EMAS w MŚ (trzy sesje szkoleniowe dla 20 osób – przedstawicieli prawie każdej komórki organizacyjnej MŚ)
- zorganizowano dwukrotnie 1,5 godzinne **spotkania informacyjne** nt. systemu EMAS dla wszystkich pracowników MŚ (ok. 500 osób)
- zaangażowano grupę ok. 40 pracowników do procesu identyfikacji aspektów Ministerstwa
- wyszkolono **10 wewnętrznych** audytorów środowiskowych MŚ
- przeprowadzono **ponad 70 dni konsultacji**

Ministerstwo Środowiska zostało zarejestrowane w polskim rejestrze organizacji posiadających certyfikat EMAS, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 2 września 2011r. jako **30** organizacja i tym samym zostało upoważnione do stosowania logo

Ministerstwo Środowiska w ramach wdrożonego systemu EMAS:

❖ ustanowiło **Politykę środowiskową**, w której zawarte zostały kluczowe zobowiązania, takie jak:

- ograniczanie zużycia papieru i stosowanie papieru z recyklingu,
- redukcja i optymalizacja zużycia energii,
- redukcja i optymalizacja zużycia mediów

❖ opracowało publicznie dostępną **Deklarację środowiskową** zawierającą informacje o celach środowiskowych Ministerstwa i działaniach jakie są podejmowane do ich realizacji oraz o efektach

Oba dokumenty są opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa

www.mos.gov.pl

EFEKTY WDROŻENIA SYSTEMU EMAS:

❖ korzyści ekonomiczne:

- zmniejszenie zużycia energii (elektrycznej, gazu ziemnego, paliwa do samochodów służbowych): **spadek o 1 MWh/osobę/rok** (to ok. 6700h ciągłej pracy komputera)
- zmniejszenie zużycia wody oligoceńskiej i wodociągowej: **spadek o 1,33 m³/osobę/rok** (to ok. 5320 szklanek wody o poj. 250ml)
- zmniejszenie zużycia materiałów biurowych, w tym zmniejszenie ilości wydanych z magazynu ryz papieru o **7%**
- spadek ilości odpadów komunalnych o **23%**, a tym samym wzrost ilości odpadów segregowanych

EFEKTY WDROŻENIA SYSTEMU EMAS:

- **rejestracja Ministerstwa w systemie EMAS – 2 wrzesień 2011 r.**
- **realizacja nowoczesnego zarządzania organizacją**
z uwzględnieniem proekologicznych zachowań (np. wydruk dwustronny, segregacja odpadów)
- **zgodność z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami**
w zakresie ochrony środowiska obowiązującymi Ministerstwo (np. uregulowanie umów z podwykonawcami, opracowanie planu gospodarki odpadami)
- **podniesienie świadomości ekologicznej**
pracowników Ministerstwa oraz podwykonawców (opracowanie ulotki informacyjnej)

Mocne strony wdrożonego SZŚ:

- **duża świadomość ekologiczna pracowników** (wniosek o wyłączenie MŚ przez KPRM z postępowania centralnego zamówienia materiałów biurowych - zamówień papieru)
- **promocja działań prośrodowiskowych** wśród pracowników innych komórek organizacyjnych MŚ oraz innych urzędów
- **realizacja Polityki oszczędnościowej** (m.in. drukowanie dwustronne, praca na wersji elektronicznej dokumentów)
- **wewnętrzne działania edukacyjno-promocyjne** (m.in. konkurs dla pracowników „Twój samochód ma wolne”, przygotowanie filmu pt. „Uchwyceni na oszczędzaniu”)
- **ESOD** (zmniejszenie ilości dokumentów przekazywanych w wersji papierowej pomiędzy komórkami)
- **zastosowanie szczególnych kryteriów wyboru podwykonawców uwzględniających kwestie środowiskowe**

BARIERY WDRAŻANIA:

- trudności ze sformułowaniem odpowiednich celów i zadań środowiskowych
- założenie stosunkowo krótkiego okresu wdrażania systemu EMAS, co wpływało na duże obciążenie pracowników
- przygotowanie dokumentacji (np. deklaracji środowiskowej) wymagało wielu godzin ścisłej współpracy z ekspertami zewnętrznymi
- opór ze strony pracowników Ministerstwa do wdrażania systemu oraz trudności w przeprowadzaniu szkoleń
- brak zrozumienia przez kierownictwo roli i funkcji przeglądu zarządzania

KOSZTY WDRAŻANIA:

- koszty szkoleń – m.in. szkolenia dla pracowników, kierownictwa
- koszty przeprowadzenia wstępnego przeglądu środowiskowego
- koszty opracowania dokumentacji
- koszty walidacji deklaracji i weryfikacji systemu EMAS
- koszty rejestracji w systemie EMAS (5 zł – najniższa stawka)

ok. 200 tys.zł

PODSUMOWANIE

W praktyce, wypełnianie zobowiązań systemu EMAS sprowadza się do wykonywania swoich obowiązków **w taki sam sposób** jak dotychczas, zwracając jednakże większą uwagę na działania związane ze znaczącymi aspektami środowiskowymi:

- uświadomienie sobie powiązania pomiędzy zakresem własnych obowiązków służbowych a wpływem na minimalizowanie negatywnego oddziaływania na środowisko *poprzez podejmowane działania legislacyjne, edukacyjne, tworzone opinie, polityki, strategie, plany finansowe, stawiane kryteria i ich egzekwowanie, itp.*
- prawidłowe postępowanie z odpadami w codziennym funkcjonowaniu
- przyczynianie się do zużycia surowców/zasobów (energii, wody, gazu)
- prawidłowe postępowanie w sytuacjach awaryjnych

W każdej jednostce funkcjonuje nieformalny system zarządzania środowiskowego i wdrożenie systemu EMAS stanowi jedynie **niewielki krok**, aby organizacja mogła zaliczać się do elitarnego grona organizacji zmniejszających swoje negatywne oddziaływania na środowisko

Dziękuję za uwagę

Monika Dziadkowiec
Dyrektor Generalna
Ministerstwa Środowiska
Monika.Dziadkowiec@mos.gov.pl

